

Міністерство освіти та науки, молоді та спорту України
Міністерство охорони здоров'я
Сумський державний університет
Медичний інституту

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ТЕОРЕТИЧНОЇ ТА ПРАКТИЧНОЇ МЕДИЦИНИ

Topical Issues of Clinical and Theoretical
Medicine

Збірник тез доповідей
III Міжнародної науково-практичної конференції
Студентів та молодих вчених
(Суми, 23-24 квітня 2015 року)

Суми
Сумський державний університет
2015

СТАТИНИ У ПРОФІЛАКТИЦІ АТЕРОСКЛЕРОТИЧНОГО УРАЖЕННЯ МАГІСТРАЛЬНИХ АРТЕРІЙ ГОЛОВИ

Личко В.С., асистент, к. мед. н.

Конопльова А.Ю., лікар-інтерн

Сумський державний університет

Медичний інститут, кафедра нейрохірургії та неврології

Цереброваскулярна патологія (ЦВП) є однією з основних причин захворюваності, інвалідності та смертності в Україні. Близько 40 % населення країни має ознаки ЦВП. Щорічно в Україні фіксується 120-130 тис. інсультів. Основною причиною їх є церебральний атеросклероз, що зустрічається з найбільшою частотою у чоловіків у віці 50-60 років та у жінок старше 60 років.

Метою дослідження було вивчення впливу тривалого застосування статинів (аторвастатину) на динаміку атеросклеротичного процесу в магістральних артеріях голови.

Матеріали та методи. У дослідження були включені 74 пацієнта (39 жінок і 35 чоловіків) віком від 49 до 75 років (середній вік $64,8 \pm 7,65$ років). Всі пацієнти знаходилися на амбулаторному лікуванні в поліклініці. Гіпертонічною хворобою страждали 62 (83,8 %) особи, ІХС – 69 (93,2 %), інфаркт міокарда перенесли 3 (4,1 %) пацієнта, ознаки недостатності мозкового кровообігу були виявлені у 62 пацієнтів (83,8 %), цукровий діабет 2 типу – у 11 (14,9 %). Всім хворим було проведено ультразвукову доплерографію судин шиї та голови.

В результаті проведеного дослідження були отримані дані, що тривале (протягом одного року) застосування аторвастатину в малій терапевтичній дозі 10 мг/добу призводило до стабілізації атеросклеротичного процесу, відсутності негативної динаміки когнітивних функцій головного мозку, вираженості загальнономозкової симптоматики, а також до зниження частоти виникнення порушень мозкового кровообігу.

У пацієнтів із атеросклеротичним ураженням сонних артерій на тлі застосування аторвастатину 10 мг / добу стабілізація атеросклеротичного процесу в сонних артеріях була достовірно більш вираженою, ніж у групі пацієнтів, у схему лікування яких не були включені статини.

Таким чином, тривале застосування аторвастатину (навіть у малій терапевтичній дозі) для профілактики атеросклерозу магістральних судин голови достовірно знижує ризик виникнення гострих ускладнень.

БІОХІМІЧНІ МАРКЕРИ ХВОРОБИ АЛЬЦГЕЙМЕРА

Личко В.С., асистент, к. мед. н.

Паньків І.М., студ. 4-го курсу

Сумський державний університет

Медичний інститут, кафедра нейрохірургії та неврології

Хвороба Альцгеймера (ХА) – нейродегенеративне захворювання, що характеризується накопиченням у тканинах мозку сенильних бляшок і нейрофібрилярних клубків. Це найбільш поширена причина деменції у світі, яка виявляється у людей старше 65 років. Загальносвітова захворюваність на 2014 рік оцінювалася в 26,6 млн. осіб, а до 2050 року число хворих може зрости вчетверо. Середня тривалість життя після встановлення діагнозу становить близько 7 років, менше трьох відсотків хворих живуть більше 14 років. Зважаючи на високу соціальну значущість проблеми ХА, з'являється необхідність в застосуванні додаткових методів діагностики, що дозволять покращити її ще на початкових етапах хвороби і тим самим підвищать ефективність лікування. Одним із таких методів може стати визначення біохімічних маркерів ХА.

Основним компонентом сенильних бляшок є бета-амілоїдний пептид (А β) – продукт протеолізу білка попередника амілоїду (APP), а ключовими нейротоксичними пептидами є А β 40 і А β 42. Тому сьогодні дані пептиди розглядаються як потенційні біологічні маркери ХА.

Клінічно діагноз ХА ставиться в результаті аналізу аутопсійного матеріалу по наявності в тканинах мозку сенильних бляшок, що містять нерозчинні β -амілоїдні пептиди, і нейрофібрилярних клубків, які складаються з гіперфосфорильорованного τ -білка (для цього використовують ПЕТ-сканування з введенням в організм Пітсбургського складу В (Pittsburgh compound В, РіВ), який накопичується в мозку, вказуючи на відкладення β -амілоїду). У лікворі хворих із ХА спостерігається зниження рівня А β 42 порівняно з контрольною групою без ознак деменції. Це зниження можливо пов'язане з акумуляцією амілоїдогенних пептидів в амілоїдних бляшках в мозку. Показано також, що об'єктивним маркером хвороби може бути вміст β -амілоїду або τ -білка в лікворі.

Враховуючи наведені дані, можна зробити висновок про доцільність і необхідність застосування представлених біохімічних маркерів для своєчасного підтвердження діагнозу ХА.

СУЧАСНІ ТЕРАПЕВТИЧНІ МОЖЛИВОСТІ РИТМІЧНОЇ ТРАНСКРАНІАЛЬНОЇ МАГНІТНОЇ СТИМУЛЯЦІЇ В ЛІКУВАННІ ІНФАРКТУ ГОЛОВНОГО МОЗКУ

Личко В.С., асистент, к. мед. н.

Федак А.В., студ.4-го курсу

Сумський державний університет

Медичний інститут, кафедра нейрохірургії та неврології

У зв'язку із значним відсотком некурабельних захворювань неврологічного профілю і високим ступенем інвалідизації після перенесених станів (інсульт, травма та ін.) вкрай актуальним є вирішення питання відновлення втрачених функцій. У сучасній медицині все більш широке поширення набуває транскраніальна магнітна стимуляція (ТМС) – метод, що дозволяє неінвазивно стимулювати кору головного мозку за допомогою коротких магнітних імпульсів.

В останнє десятиріччя в клінічну практику увійшла нова технологія – ритмічна ТМС (рТМС) – вид ТМС, при якій генерується відразу серія імпульсів частотою від 1 до 100 Гц. Використовується два основні режими рТМС: низькочастотна стимуляція (<1 Гц), що знижує активність зон головного мозку, на які здійснюється вплив і високочастотна стимуляція (> 5 Гц), навпаки, їх активує.

Теоретичне обґрунтування використання неінвазивної стимуляції мозку при реабілітації після інфаркту головного мозку (ІМ) полягає в можливості даної методики змінювати збудливість окремих регіонів кори. Відомо, що у хворих із ІМ значною мірою змінюється взаємовідношення первинної моторної кори (М1), премоторної кори (РМС) і додаткової моторної кори (SMA) обох півкуль. Змінюючи збудливість цих областей, стає можливим впливати на перебіг нейропластичних процесів, які відбуваються в зоні ішемії.

На сьогодні обговорюється вплив неінвазивної стимуляції мозку на 3 основних симптоми ІМ: моторний дефіцит, афазію і просторове ігнорування. Основною стратегією є збільшення збудливості ураженої півкулі й / або зниження збудливості неуразеної.

Значна сукупність досліджень дозволила групі Європейських експертів присвоїти застосуванню низькочастотної стимуляції зони М1 неуразеної півкулі у пацієнтів у ранньому відновному періоді ІМ клас доказовості В і рівень С – високочастотної стимуляції зони М1 ураженої півкулі для хворих у гострій і підгострій стадіях захворювання. На даний час ще недостатньо даних і великих досліджень для однозначного твердження про ефективність рТМС у мовній реабілітації після ІМ.

Таким чином, на сьогоднішній день переконливо доведена ефективність рТМС у хворих із ІМ, що дозволяє рекомендувати використання її в практичній роботі. Але залишається досить значна кількість невирішених питань, які потребують подальших досліджень.